

Pensionsvejledning

Gældende fra 1. januar 2015

Gældende fra 1. januar 2015 til 31. december 2015

INDHOLD

INDHOLD	2
MEDLEM I INDUSTRIENS PENSION	4
DIN ARBEJDSMARKEDSPENSION	5
Indbetaling til din pension	6
www.industrienspension.dk	6
VALGFRIE FORSIKRINGER	6
Hvem kan vælge og hvordan?	7
Fortrydelsesret.....	8
Hvis du vælger om igen, inden et tidligere valg er trådt i kraft	8
Valgmuligheder.....	8
UDBETALINGER NÅR DU GÅR PÅ PENSION	9
Alderssum (kapitalpension) og aldersopsparing	9
Livslang pension	10
Ratepension	10
Størrelsen på udbetalingerne, når du går på pension.....	11
Hvis du får udbetaling på grund af tab af erhvervsevne	12
PENSIONSORDNING MED MARKEDSRENTE	12
INVESTERINGERNE	12
Investeringsomkostninger.....	13
UDBETALINGER VED DØDSFALD	13
Engangsudbetaling til efterladte	13
Opsparingssikret aldersopsparing eller alderssum (engangsudbetaling)	14
Rateforsikring ved død	15
Begunstigelse	15
FORSIKRING VED TAB AF ERHVERVSEVNEN	16
Engangsudbetaling ved tab af erhvervsevne	18
Invalidepension.....	18
Betaling fritagelse	20
Hvis du kan arbejde igen	20
Indbetaling på 0 kr.	20
FORSIKRING VED VISSE KRITISKE SYGDOMME	21
FORÆLDELSE	22
EKSTRAPENSION	23
Oprettelse af ekstrapension.....	23
Indbetalinger til ekstrapension.....	24

Når du går på pension	24
Ved dødsfald	24
Pensionsordning for udstationerede	24
GRUPPER MED EN ANDEN FORSIKRING	25
Pensionsordning for medarbejdere, som er ansat i fleksjob, eller havde mistet deres erhvervsvenlige indtægt inden optagelse	26
Arbejdsgiveren skal oplyse om ansættelser i fleksjob	26
Nuværende medlemmer der ansættes i fleksjob og forbliver under Industriens Pensions overenskomstområde	27
Nuværende medlemmer der ansættes i fleksjob uden for Industriens Pensions overenskomstområde	27
Nye medlemmer der ansættes i fleksjob	27
Medlemmer ansat i skånejob	28
Medlemmer der var fyldt 50 år, da indbetalingen steg til mindst 4,5 %	28
Medlemmer der ikke var fyldt 55 år, da indbetalingen steg til mindst 7,2 %	28
Medlemmer der havde en højere indbetalingsprocent end i industriens overenskomst, da den overenskomstaftalte indbetalingsprocent oversteg 7,2 %	28
Medlemmer optaget i PNN PENSION og PHI pension før den 1. januar 2009	28
Medlemmer med pensionsopsparing til gennemsnitsrente	29
MERE OM ARBEJDSMARKEDSPENSIONEN	29
Prognose for dine forventede pensioner	30
Betaling for forsikringer mv.	30
Pensionsopsparing til gennemsnitsrente	31
Hvis indbetalingerne fra din arbejdsgiver er små	31
Hvis du er omfattet af seniorordningen	31
Hvis du er nyt medlem	31
Hvis dine indbetalinger til Arbejdsmarkedspensionen stopper	32
Du kan indbetale for egen regning	33
Du kan fravælge forsikring uden indbetaling	33
Du kan forlænge forsikring uden indbetaling	33
Du kan tage pensionen med, hvis du skifter job	34
Hvis du skal separeres eller skilles	34
Hvis din ægtefælle dør	35
Kreditorbeskyttelse	35
Særlig bonushensættelse	36
Andel af overskud og underskud	36
Bonus	37
Omkostninger	37
Særlig terrorundtagelse	37
Navne- og adressebeskyttelse	38
Hvis du forlader Danmark	38
OM INDUSTRIENS PENSION	39
ARBEJDSMARKEDSPENSIONEN OG INDUSTRIENS PENSION	39
Forsikringsbetingelser	39

Flere oplysninger	40
Rådgivning i pensionsordningen	40
Persondata	40
PensionsInfo	40
Spørgsmål	40

MEDLEM I INDUSTRIENS PENSION

På grundlag af det arbejdsmarkedets parter har aftalt, udgør denne pjece sammen med forsikringsbetingelserne og din pensionsoversigt aftalegrundlaget for din pensionsordning.

For selvbetalere, gælder særlige regler.

På www.industrienspension.dk kan du med NemID logge ind på Min side og se, hvilke udbetalinger du kan få ret til og udbetalingernes størrelse. Du kan også se, hvem der indbetaler, og hvor meget de har indbetalt.

Du kan altid finde forsikringsbetingelserne og pensionsvejledningen på www.industrienspension.dk. Du kan også se, når der sker ændringer og finde tidligere versioner.

Denne pjece gælder fra den 1. januar 2015, og indtil andet beslattes.

Det er dét aftalegrundlag, der er gældende på det tidspunkt, det varige erhvervsevnetab er lægeligt dokumenteret (skadestidspunktet), eller diagnosen er stillet, vi administrerer efter, når vi behandler ansøgninger om udbetaling ved tab af erhvervsevne og udbetaling ved visse kritiske sygdomme. Det er ligeledes dét aftalegrundlag, der er gældende på dødsfaldstidspunktet, som er afgørende for de udbetalinger ved dødsfald, de efterladte har ret til. Du kan finde de relevante forsikringsbetingelser og den relevante pensionsvejledning på www.industrienspension.dk.

Arbejdsmarkedspensionen og forsikringerne i den almindelige ordning er beskrevet i afsnittet "Din arbejdsmarkedspension". Du kan se på din pensionsoversigt, hvilke forsikringer du kan få ret til.

Du får meddelelser om din pensionsordning på Min side på www.industrienspension.dk. Du kan logge ind på Min side med NemID. Du kan også få meddelelserne i e-Boks ved at tilmelde dig meddelelser fra Industriens Pension.

Hvis du hellere vil have meddelelser på papir, er du velkommen til at ringe til os. Det er kun, hvis du selv har bedt om at få fysiske breve fra os, at vi sender fysiske breve.

DIN ARBEJDSMARKEDSPENSION

De fleste medlemmer er omfattet af følgende:

Pension:

- Engangsudbetaling ved pensionering (livsbetinget livsforsikring)*
- Livslang pension (opsat livsvarig livrente, livsvarig alderspension)
- Ratepension (livsbetinget livsforsikring i rater)

Død:

- Engangsudbetaling til efterladte (dødsfaldssum)
- Udbetaling til efterladte (opsparingssikret aldersopsparing eller kapitalpension)
- Rateforsikring ved død (ophørende livsforsikring i rater)

Tab af erhvervsevne:

- Engangsudbetaling ved tab af halvdelen af erhvervsevnen (invalidesum)
- Invalidepension ved tab af 2/3 af erhvervsevnen (invaliderente)
- Betalingsfritagelse ved tab af 2/3 af erhvervsevnen (præmiefritagelse)

Visse kritiske sygdomme:

- Engangsudbetaling (dødsfaldssum)

* I 2013 fik de fleste medlemmer omlagt deres alderssum (kapitalpension) til aldersopsparing. Forskellen på en alderssum og en aldersopsparing er, at der ikke skal betales afgift af en aldersopsparing, når den bliver udbetalt ved pensionering. Ændringen skete med passiv accept, så de medlemmer, der ikke ønskede alderssum blev omlagt, skulle give besked. De medlemmer, der fik omlagt deres alderssum, får 4,5 % mere udbetalt, fordi staten i 2013 - 2015 giver rabat på afgiften ved omlægning.

Medlemmer, der ønsker, at en del af indbetalingen fra deres arbejdsgiver fremover skal bruges til aldersopsparing, skal give besked til Industriens Pension. Så vil 5 % af den obligatoriske indbetaling blive brugt til aldersopsparing. Det er også muligt at indbetale til aldersopsparingen med ekstrapensionsmidler. Indbetaling til aldersopsparing er skattepligtig.

Pensionsordningen er med markedsrente. I afsnittet "Pensionsordning med markedsrente" kan du læse mere om, hvad det betyder.

Det er ikke alle medlemmer i Industriens Pension, der har de dækninger og vilkår, der er beskrevet ovenfor. På din pensionsoversigt kan du se, hvilke udbetalinger du kan have ret til. I afsnittet "Grupper med en anden dækning" kan du læse mere om nogle af de grupper, der har en anden dækning.

Indbetaling til din pension

Det er din arbejdsgiver, som skal indbetale hele det aftalte pensionsbidrag til Industriens Pension. I Industriens Overenskomst er indbetalingen fastsat til 12 % af lønnen. Arbejdsgiverandelen er 8 %, og lønmodtagerandelen er 4 %. Der skal betales arbejdsmarkedsbidrag af indbetalingen. Det er Industriens Pension, der beregner og indbetaler arbejdsmarkedsbidraget.

I de fleste andre overenskomster, der giver ret til indbetaling til Industriens Pension, er pensionsbidraget også fastsat til 12 %, men der er enkelte overenskomster, hvor der er fastsat en højere eller lavere indbetaling. Det kan også lokalt være aftalt, at indbetalingen skal være højere.

Nogle overenskomster har fra 1. oktober 2012 givet mulighed for, at medlemmer over 60 år kan få en seniorordning, hvor indbetalingen sættes ned, så der kun er penge til at betale for forsikringerne. Resten af de penge, der ellers skulle være brugt til opsparing til pension, bruges til at betale for en reduktion af arbejdstiden.

www.industrienspension.dk

Du kan logge ind på www.industrienspension.dk. Her kan du blandt andet:

- Se dine pensionsoversigter og pensionsoverblik
- Ændre på dine forsikringer
- Spare ekstra op til pension
- Bestemme hvem der skal have pengene, hvis du dør
- Se alt om din egen pension, for eksempel de udbetalinger du kan have ret til
- Følge indbetalinger til pensionsordningen
- Se hvor meget du har fået i afkast

VALGFRIE FORSIKRINGER

I Industriens Pension har du mulighed for selv at bestemme, hvor store engangsudbetalingerne ved visse kritiske sygdomme og tab af erhvervsevne skal være. Du kan også selv bestemme, hvor stor engangsudbetalingen ved død til de efterladte skal være.

De fleste medlemmer i Industriens Pension er omfattet af en engangsudbetaling ved tab af erhvervsevne, en engangsudbetaling ved visse kritiske sygdomme og en engangsudbetaling til efterladte.

Basisdækningen er

- Engangsudbetaling ved tab af erhvervsevne: 100.000 kr.
- Engangsudbetaling ved visse kritiske sygdomme: 100.000 kr.
- Engangsudbetaling til efterladte: 300.000 kr.

Du har mulighed for at ændre størrelsen af en eller flere af engangsudbetalingerne, hvis du foretrækker en anden dækning end basisdækningerne. På vores hjemmeside kan du

løbende ændre dine valg, når der sker noget i dit liv. F.eks. hvis du bliver skilt, eller får en samlever. Ring gerne til Kundeservice for at få mundtlig vejledning.

Hvis du har ret til forsikringerne og ikke foretager dig noget, beholder du basisdækningerne.

Opsparingen til pension sker med den del af indbetalingen, der er tilbage, når forsikringer mv. er betalt. Hvis du sætter størrelsen af engangsudbetalingerne op, vil der være mindre tilbage til pension. Sætter du størrelsen af engangsudbetalingerne ned, vil der spares mere op til pension.

Du kan også selv bestemme, om der skal være en supplerende ydelse til efterladte med en udbetalingsperiode på oftest 10 år på din livslange pension. Den supplerende ydelse betyder, at dine efterladte vil få udbetalt værdien af udbetalingerne for resten af udbetalingsperioden, hvis du dør i denne periode. De fleste kan købe en udbetalingsperiode på 10 år. Du betaler for den supplerende ydelse til efterladte ved, at din livslange pension bliver lavere, og du skal først tage stilling, når du er tæt på at gå på pension.

Hvis du har købt en supplerende ydelse med en udbetalingsperiode på 10 år, og dør 8 år efter du blev pensioneret, vil dine efterladte få udbetalt et beløb, der svarer til de sidste 2 års udbetalinger.

Hvis du ikke køber en supplerende ydelse til efterladte til din livslange pension, stopper udbetalingerne, når du dør, også selvom pensionen kun har været udbetalt i kort tid. Til gengæld får du udbetalt en højere pension, fordi der ikke skal bruges penge på at sikre dine efterladte.

Tilbuddet om at købe en supplerende ydelse til efterladte til den livslange pension gælder ikke livslang pension i ekstrapension. I ekstrapension er der automatisk tilknyttet en supplerende ydelse til de efterladte med en 5 årig udbetalingsperiode, der omfatter de første 5 års udbetaling fra livslang pension. Det er ikke muligt at sætte perioden hverken op eller ned.

Hvem kan vælge og hvordan?

Hvis indbetalingerne fra din arbejdsgiver har en vis størrelse, eller du selv betaler selv opretholder din forsikring, kan du vælge, hvilken størrelse engangsudbetalingerne skal have, se valgmuligheder nedenfor.

Hvis du får eller har fået udbetalt pension, er ansat i fleksjob eller har mistet en del af din erhvervsevne, kan du ikke vælge. Heller ikke hvis der bliver indbetalt til pensionsordningen for dig.

Du kan læse om, hvordan du vælger på www.industrienspension.dk eller kontakte os på telefon 70 33 70 70.

Når du vælger, gælder der karensregler. Det betyder, at der går et stykke tid, fra du har valgt, til ændringen træder i kraft. Til gengæld skal du ikke give helbredsoplysninger, når du ændrer forsikringerne.

Hvis du vælger at sætte en forsikring ned, går der 3 måneder fra den 1. i måneden, efter Industriens Pension har modtaget dit valg, før forsikringen bliver sat ned.

Hvis du vælger at sætte en forsikring op, går der 12 måneder fra den 1. i måneden, efter Industriens Pension har modtaget dit valg, før forsikringen bliver forhøjet.

Dit valg får ikke nogen virkning, hvis:

- Din arbejdsgiver ikke indbetaler til pensionsordningen, og du ikke selv har fortsat indbetalingen.
- Du er ansat i fleksjob eller modtager fleksydelse.
- Du har udnyttet din fortrydelsesret eller har truffet et nyt valg.
- Indbetalingen til pensionsordningen ikke er stor nok til at betale for det, du har valgt.
- Du får/har fået udbetalt pension.

Fra 1. januar 2015 har du ret til at få udbetalt forsikring ved visse kritiske sygdomme flere gange, hvis du rammes af flere forskellige dækningsberettigede kritiske sygdomme i forsikringstiden. Det kan du læse mere om i afsnittet om "Forsikring ved visse kritiske sygdomme".

Hvis du har valgt at ændre størrelsen af engangsudbetalingen ved kritisk sygdom, vil dit valg ikke have nogen virkning, efter at du har fået udbetalt forsikringen. Dvs. at når forsikringen træder i kraft igen efter en karenperiode, vil det være som en basisdækning. Du kan vælge at købe en supplerende ydelse til efterladte med en udbetalingsperiode på oftest 10 år til din livslange pension. Valget skal først foretages i forbindelse med, at du begynder at få pensionen udbetalt.

Fortrydelsesret

Du kan fortryde dit valg, så længe der er mere end en måned til, det træder i kraft. Så stilles du som om, at du ikke har valgt.

Du har 30 dages fortrydelsesret ved valg af supplerende ydelse til efterladte med en udbetalingsperiode på oftest 10 år på den livslange pension. Det gælder, uanset om du har valgt den supplerende ydelse til eller fra.

Du kan læse mere om, hvordan du fortryder på www.industrienspension.dk.

Hvis du vælger om igen, inden et tidligere valg er trådt i kraft

I den periode, hvor du kan fortryde dit valg, kan du også træffe et nyt valg med den virkning, at dit tidligere valg falder bort.

Hvis du når at blive pensionist, komme i fleksjob, blive passiv eller er udtrådt på det tidspunkt, hvor dit valg skulle være trådt i kraft, får du ikke de forsikringer, du har valgt.

Valgmuligheder

	Tab af erhvervsevne	Kritisk sygdom	Dødsfald
Basisdækning	100.000	100.000	300.000
Valgmuligheder	150.000	0 50.000 150.000	0 600.000

UDBETALINGER NÅR DU GÅR PÅ PENSION

Opsparing til pension er med markedsrente. Der er dog enkelte grupper, der har opsparing med gennemsnitsrente, se "Medlemmer med pensionsopsparing til gennemsnitsrente".

Når du har nået pensionsudbetalingsalderen, vælger du selv, hvornår du vil have din pension fra Industriens Pension udbetalt.

- Hvis din pensionsordning er oprettet inden den 1. maj 2007, kan du få pension, fra du er fyldt 60 år.
- Hvis du er født efter 1954, sker der en gradvis stigning i efterløns- og pensionsalderen, og du vil kunne få udbetalt pension fra Industriens Pension, når du opnår efterløns- og/eller pensionsalderen. Du kan læse mere om efterløns- og pensionsalderen på Beskæftigelsesministeriets hjemmeside, www.bm.dk. På hjemmesiden kan du også se, hvornår du kan gå på folkepension.

Vær opmærksom på, at udbetaling af pensionen starter ikke automatisk, da det er forskelligt fra person til person hvornår man kan og vil gå på pension! Du skal derfor selv kontakte os og bede om at få den udbetalt.

Alderssum (kapitalpension) og aldersopsparing

Fra 2013 er skattereglerne blevet ændret, så vi ikke længere kan bruge en del af indbetalingen til alderssum. Det skyldes, at alderssummen er en kapitalpension.

Ved udgangen af marts 2013 overførte vi de fleste alderssummer i Industriens Pension til et nyt produkt kaldet 'aldersopsparing'. Ved overførslen blev der betalt en afgift på 37,3 % til staten. Til gengæld slipper man for at betale afgiften på 40 %, når man skal på pension og have pengene udbetalt.

En aldersopsparing virker på samme måde som en alderssum, men med den forskel at der ikke er fradrag ved indbetaling og ingen skat eller afgift ved udbetaling.

Medlemmer, der går på pension i 2015 og derfor skal have alderssummen udbetalt, skal kun betale 37,3 % i afgift, uanset om de går på pension før eller efter overførsel af alderssummen til aldersopsparing.

Du kan vælge at få udbetalt din alderssum eller aldersopsparing, efter du er fyldt 60 år. Hvis din pensionsordning er oprettet den 1. maj 2007 eller senere, kan du dog først få den udbetalt, når du når pensionsudbetalingsalderen. Du kan godt få udbetalt alderssummen eller aldersopsparingen, selvom der stadig bliver indbetalt pensionsbidrag i øvrigt fra din arbejdsgiver.

Du skal senest have udbetalt din alderssum eller aldersopsparing, når udbetaling af din livslange pension begynder, og allersenest 15 år efter du har nået pensionsudbetalingsalderen.

Der skal betales en afgift til staten, når du får alderssummen udbetalt. Der skal ikke betales afgift af en aldersopsparing. Lige som for den øvrige del af din opsparing skal der betales pensionsafkastskat af afkastet, uanset om det er en alderssum eller en aldersopsparing.

Det fremgår af pensionsoversigten, om din alderssum eller aldersopsparing (engangsudbetaling ved pensionering) er opsparingssikret. Hvis din engangsudbetaling ved pensionering er opsparingssikret, betyder det, at hvis du dør, inden alderssummen eller aldersopsparingen er udbetalt, får dine efterladte udbetalt værdien.

Livslang pension

Du kan som udgangspunkt vælge at få udbetalt din livslange pension, efter du er fyldt 60 år. Du skal være opmærksom på, at udbetaling af pension ikke sker automatisk, men kræver, at du kontakter os og beder om, at udbetalingen starter.

Hvis din pensionsordning er oprettet den 1. maj 2007 eller senere, kan du først få udbetalt din livslange pension, når du når pensionsudbetalingsalderen. Hvis du ikke er fyldt 67 år, skal indbetalingen til Industriens Pension være ophørt, inden udbetalingen af pensionen kan begynde. Hvis du har ret til ratepension, udbetales den samtidig med den livslange pension.

Den livslange pension udbetales månedligt og beskattes som personlig indkomst. Den livslange pension udbetales dog som et engangsbeløb med fradrag af 40 % i afgift til staten, hvis den årlige pension er under en lovbestemt grænse, som i 2015 er på 10.100 kr. Når du ønsker at få den livslange pension udbetalt, oplyser vi dig, om din livslange pension bliver udbetalt som en løbende månedlig pension eller som et engangsbeløb.

Hvis der stadig bliver indbetalt til pensionen, fordi du er fortsat med at arbejde, efter du er fyldt 67 år, kan du alligevel vælge at få din livslange pension udbetalt. Hvis du benytter dig af den mulighed, skal du være opmærksom på, at du ikke kan få din pension udbetalt som et engangsbeløb, selv om den er under den lovbestemte grænse. Hvis du dør, inden du når at gå på pension, bliver værdien af pensionsopsparingen til livslang pension ikke udbetalt til dine efterladte. Pensionsopsparingen går til de andre medlemmer i Industriens Pension.

Du kan vælge at købe en supplerende ydelse til efterladte med en udbetalingsperiode på oftest 10 år til din livslange pension. I så fald kommer der en udbetaling til dine efterladte, hvis du dør i garantiperioden.

Hvis du går på pension, før du fylder 67 år, bortfalder engangsudbetalingen til efterladte samtidig med, at du går på pension. Hvis du ikke er gået på pension forinden, bortfalder engangsudbetalingen til efterladte, når du fylder 67 år.

Du skal være opmærksom på, at der automatisk er tilkøbt en 5 årig supplerende ydelse til efterladte på livslang ekstrapension, og at opsparingen til livslang ekstrapension ikke kan udbetales som et engangsbeløb med fradrag af 40 %, da den regel kun gælder for arbejdsgiveradministrerede pensionsordninger.

Ratepension

Du kan vælge at få udbetalt din ratepension, efter du er fyldt 60 år, hvis indbetalingen til Industriens Pension er ophørt.

Hvis din pensionsordning er oprettet den 1. maj 2007 eller senere, kan du først få udbetalt din ratepension, når du når pensionsudbetalingsalderen. Du skal senest begynde at få din ratepension udbetalt, når du fylder 75 år eller 15 år efter, du har nået pensionsudbetalingsalderen.

Bliver der stadig indbetalt til pensionen, når du fylder 67 år, kan du dog få ratepensionen udbetalt, selvom indbetalingen fortsætter. Din livslange pension udbetales samtidig med ratepensionen.

Ratepensionen udbetales månedligt i 10 år og beskattes som personlig indkomst. Hvis summen af den årlige ratepension og den årlige livslange pension tilsammen er under en lovbestemt grænse, som i 2015 er på 10.100 kr., overføres ratepensionen til den livslange pension, og begge pensioner udbetales som et engangsbeløb med fradrag af 40 % i afgift til staten. Når du skal på pension, oplyser vi dig, om ratepensionen bliver udbetalt månedligt eller som et engangsbeløb. Reglen om udbetaling som engangsbeløb gælder ikke for ratepension fra ekstrapension.

Hvis du dør, efter at ratepensionen er begyndt at blive udbetalt, bliver de resterende års ratepension udbetalt til dine efterladte. Hvis du dør, inden du er gået på pension, bortfalder ratepensionen. I stedet udbetales rateforsikringen ved død til dine efterladte.

Udbetalingen til de efterladte sker i månedlige rater, som normalt beskattes som personlig indkomst hos modtageren.

Dine efterladte kan dog vælge at få udbetalt raterne som et engangsbeløb med fradrag af 40 % i afgift til staten.

Størrelsen på udbetalingerne, når du går på pension

Størrelsen på aldersopsparingen (engangsbeløbet), den livslange pension og ratepensionen afhænger af mange ting, blandt andet hvor længe der er blevet indbetalt, hvor meget der er indbetalt, og hvilket afkast det har været muligt at opnå. Størrelsen af omkostningerne, prisen for forsikringerne og udviklingen i den forventede levetid betyder også noget.

I din pensionsoversigt kan du se en prognose for, hvor stor din pension vil blive første år. At det er en prognose vil sige, at det er et bud på de forventede pensioner, som bliver beregnet ud fra nogle generelle forudsætninger om afkast, risiko og omkostninger samt ud fra pensionsopsparingen og indbetalingernes størrelse. Forudsætningerne kan ses på www.industrienspension.dk. Prognosen er vejledende, da pensionens størrelse afhænger af markedsafkast, der rent faktisk opnås i fremtiden. I afsnittet "Prognose for dine forventede pensioner" kan du se, hvad det betyder, at det er en prognose.

Når du går på pension og begynder at få udbetalt dine pensioner, anvender vi en særlig udbetalingsprofil med en udjævningsmekanisme. Den virker sådan, at hvis investeringerne og forudsætningerne om levealder går cirka som forventet, så vil din pension stige lidt år for år. Den stigning kan kompensere for almindelige prisstigninger. Hvis det går bedre end forventet med investeringerne, og den forventede levealder ikke stiger, så vil pensionen stige mere år for år. Går det dårligere end forventet, vil pensionen stige mindre eller måske slet ikke stige. Der er desværre ingen garanti for, at det ikke kan gå så dårligt, at pensionen falder.

Vores beregninger viser, at udjævningsmekanismen betyder, at pensionen kan blive lidt lavere i de første år, end den ville være uden den særlige udbetalingsprofil.

Hvis du får udbetalinger på grund af tab af erhvervsevne

Hvis du får betalingsfritagelse på grund af tab af din erhvervsevne, kan du først få udbetalt alderspension, når betalingsfritagelsen ophører.

Det skyldes, at betalingsfritagelsen betyder, at Industriens Pension betaler til din opsparing til pension. Hvis du får pensionen udbetalt, inden betalingsfritagelsen er ophørt, mister du en del af den opsparing, du ellers ville have fået af Industriens Pension.

Hvis du modtager invalidepension på grund af erhvervsevnetab, får du også betalingsfritagelse. Pensionen og betalingsfritagelsen slutter på samme tid, så når du ikke længere modtager invalidepensionen, kan du få udbetalt din pension.

Der er ikke ret til betalingsfritagelse for indbetalinger til ekstrapension, så ekstrapensionsydelse kan du godt få udbetalt, selvom du stadig får betalingsfritagelse.

PENSIONSORDNING MED MARKEDSRENTE

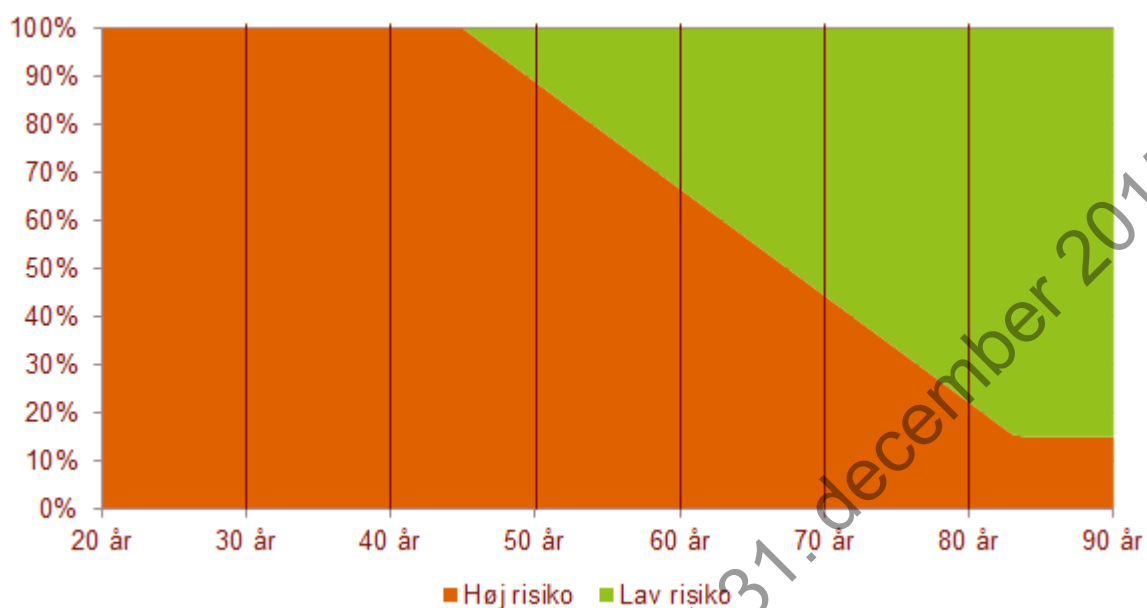
Pensions- og forsikringsydelse på markedsrentevilkår vil sige, at pensionsopsparingen er tilknyttet bestemte aktiver, der er udvalgt af Industriens Pension, og som ejes af Industriens Pension. Pensions- og forsikringsydelse varierer i størrelse op og ned afhængig af markedsafkastet, den forventede levetid, invalidehyppigheder, betaling for administration mv.

Opsparingen til pensionen bliver forrentet med markedsrente. Det betyder, at du med det samme får overført hele din del af det afkast, vi opnår af investeringerne. I gode perioder vokser pensionsopsparingen. I dårlige perioder taber vi penge, og så bliver pensionsopsparingen mindre.

INVESTERINGERNE

Vi investerer din pensionsopsparing i to forskellige porteføljer, én vi kalder 'høj risiko', og én, vi kalder 'lav risiko'. Hvilket afkast der genereres, og hvilken risiko der risikeres, bestemmes således af, hvordan opsparingen er fordelt mellem porteføljerne.

Fordelingen afhænger af ens alder, hvilket er illustreret af nedenstående figur. Formålet med at ændre investeringens sammensætning er at mindske risikoen i takt med, at den forsikrede nærmer sig pensionsalderen.

Et medlem under 45 år får hele sin forrentning fra porteføljen med høj risiko, mens et medlem, der er ældre end 45 år, får noget af sin forrentning fra porteføljen med høj risiko og noget af forrentningen fra porteføljen med lav risiko.

Porteføljen med høj risiko kan indeholde alle slags aktiver, men den vil have en relativt høj andel af aktiver, der erfaringsmæssigt har relativt høj risiko, men også et tilsvarende højt forventet afkast.

Underporteføljen med lav risiko vil indeholde aktiver, hvor risikoen vurderes at være relativt lav.

Industriens Pensions bestyrelse fastlægger mindst en gang om året en investeringsramme for begge porteføljer.

Investeringsomkostninger

Investeringsomkostninger i forbindelse med opsparing, handel og forvaltning fratrækkes i afkastet, inden dette vises, men størrelsen af investeringsomkostningerne vil fremgå på Min side på www.industrienspension.dk.

UDBETALINGER VED DØDSFALD

Engangsudbetaling til efterladte

Ved dødsfald inden 67 år har dine nærmeste pårørende eller den eller dem, du har begunstiget, ret til en engangsudbetaling. Dødsfaldet skal være sket, mens du enten var bidragsbetalende medlem, det vil sige, at du eller din arbejdsgiver indbetalte pensionsbidrag,

eller du var forsikret uden indbetaling eller havde betalingsfritagelse. Hvis du er blevet passivt medlem, har bedt om at få din pension udbetalt, eller hvis du selv har fravalgt engangsudbetalingen til efterladte, bliver engangsudbetalingen ikke udbetalt.

Retten til engangsudbetaling ved visse kritiske sygdomme og tab af erhvervsevne, invalidepension og betalingsfritagelse bortfalder ved din død, fordi der er tale om en personlig ret for dig som medlem i levende live. Det betyder, at dit dødsbo ikke får ret til udbetalingerne, hvis du ikke selv havde søgt om dem, eller hvis du afgår ved døden, før vi har modtaget din ansøgning.

Hvis du dør, mens vi er ved at behandle din ansøgning, færdigbehandler vi ansøgningen. Hvis der er ret til engangsudbetaling ved tab af erhvervsevne eller ved visse kritiske sygdomme, vil forsikringen blive udbetalt til dit dødsbo, mens eventuel ret til løbende invalidepension er en personlig ret for dig som medlem, som ikke vil blive udbetalt til dine efterladte.

Hvis du går på pension, før du fylder 67 år, bortfalder engangsudbetalingen til efterladte, samtidig med at du går på pension. Størrelsen på din engangsudbetaling til efterladte fremgår af din pensionsoversigt.

Engangsudbetalingen til efterladte udbetales uden om boet og er skattefri, men der skal betales boafgift efter gældende regler. Hvis engangsudbetalingen tilfalder en ægtefælle/registreret partner, betales der ikke boafgift.

Størrelsen af engangsudbetaling til efterladte fremgår af din pensionsoversigt. I afsnittet om "Valgfrie forsikringer" kan du se, hvilke størrelser du kan vælge mellem.

Dine nærmeste pårørende eller den eller dem, som du har begunstiget, kan desuden have ret til andre udbetalinger.

Hvad, der kan være ret til, fremgår af din pensionsoversigt.

Opsparingssikret aldersopsparring eller alderssum (engangsudbetaling)

Det står på din pensionsoversigt, om du har en opsparingssikring. Hvis du har det, vil dine efterladte få udbetalt et beløb, der højst kan udgøre den opsparede værdi (efter afgift), hvis du dør, inden du selv har fået alderssummen eller aldersopsparringen udbetalt.

Hvis din alderssum er blevet overført til aldersopsparring, fremgår opsparingssikringen som en højere værdi end det opsparede. Det skyldes, at der skal betales statsafgift af opsparingssikringen, mens afgiften allerede er betalt af den tidligere alderssum. Er opsparingssikringen 10.000 kr., vil opsparingssikringen være på 16.667 kr., hvilket svarer til 10.000 kr. efter statsafgift, men før evt. boafgift.

De efterladte kan også vælge at få udbetalt opsparingssikringen som en løbende ydelse i 10 år. Så bliver udbetalingen en skattepligtig indkomst for modtageren, men der skal ikke betales statsafgift eller boafgift.

Rateforsikring ved død

Hvis der på din pensionsoversigt står, at du har ret til rateforsikring ved død, har dine efterladte ret til at få udbetalt rateforsikring ved død i 10 år, hvis du ikke har fået udbetalt ratepensionen.

Rateforsikringen ved død udbetales til dine efterladte enten som et engangsbeløb med 40% i afgift til staten eller som månedlige rater i 10 år, der normalt beskattes som personlig indkomst hos modtageren.

Der betales boafgift efter gældende regler, hvis raterne ikke beskattes som personlig indkomst.

Vælger modtageren udbetaling i 10 år, kan modtageren normalt vælge at indsætte en ny begunstiget til udbetalingen i tilfælde af modtagerens død i den 10-årige udbetalingsperiode. Rateforsikringen ved død bortfalder for dine efterladte, når du går på pension.

Begunstigelse

Hvis du ikke selv indsætter en begunstiget til engangsudbetalingen til efterladte, den opsparingssikrede alderssum, rateforsikringen ved død eller en resterende ratepension og garantiperioden på den livslange pension, vil dine 'nærmeste pårørende' automatisk være indsat som begunstigede.

'Nærmeste pårørende' er i nævnte rækkefølge:

- Din ægtefælle/registrerede partner
- Din samlever*
- Dine børn og afdøde børns børn
- Dine arvinger efter testamente
- Dine arvinger efter arveloven

* Din samlever skal leve sammen med dig på den fælles bopæl, og I skal enten vente, have eller have haft børn sammen eller have levet sammen i et ægteskabslignende forhold på den fælles bopæl i de sidste 2 år før dødsfaldet.

Du kan frit vælge, hvem du vil begunstige til engangsudbetalingen til efterladte. Du kan dog ikke indsætte et pengeinstitut, finansieringsselskab eller lignende som begunstiget.

Til den opsparingssikrede alderssum og rateforsikringen ved død samt en resterende ratepension kan du af skattemæssige årsager kun vælge at begunstige bestemte personer. Du kan f.eks. ikke vælge at begunstige fjernere familiemedlemmer, en god ven eller en forening. De personer, du kan indsætte som begunstigede, er:

- Dine nærmeste pårørende (se ovenfor)
- Din ægtefælle/registrerede partner
- Din fraskilte ægtefælle/tidligere registrerede partner
- En navngiven person, du bor sammen med på indsættelsestidspunktet (f.eks. din samlever) eller dennes livsarvinger (børn, børnebørn osv.)
- Dine livsarvinger (børn, børnebørn osv.)
- Dine stedbørn og deres livsarvinger

Udbetalingerne ved dødsfald udbetales uden om boet til de begunstigede, uanset om du ved din død efterlader dig gæld. Der kan dog i visse tilfælde gøres indsigelse mod en begunstiging.

Hvis du ikke ønsker 'nærmeste pårørende' som begunstiget, skal Industriens Pension have oplysning om, hvem der så skal have udbetalingerne ved dødsfald. Du kan enten ringe til os eller logge på Min side på www.industrienspension.dk, hvis du vil indsætte en begunstiget eller ændre begunstigelsen. Ved ændringer i dine familiære forhold er det vigtigt, at du på ny overvejer, om den foretagne begunstiging stadig svarer til dine ønsker.

Hvis du eksempelvis har indsat din samlever som begunstiget, er det vigtigt, du ændrer begunstigelsen, hvis I senere flytter fra hinanden. Det gælder både, hvis din tidligere samlever ikke længere skal være begunstiget, men også hvis din tidligere samlever fortsat skal være begunstiget, selv om I er flyttet fra hinanden. Hvis du ikke foretager dig noget, kan der opstå tvivl om, hvem der skal have pengene, og det kan blive besværligt for dine efterladte at få pengene.

Kontakt os endelig, hvis du har brug for rådgivning.

Vi udbetaler det, der er ret til, ved dødsfaldet. Hvis vi efter dødsfaldet modtager indbetalinger, bliver de sendt videre til dødsboet. Det gælder dog ikke, hvis det er første rettidige indbetaling, da den skal bruges til at oprette forsikringen.

Hvis der hverken er nogen begunstigede eller 'nærmeste pårørende', vil der ikke blive udbetalt noget fra pensionsordningen.

FORSIKRING VED TAB AF ERHVERVSEVNEN

Pensionsordningen indeholder almindeligvis udbetalinger ved helt eller delvist tab af erhvervsevnen af helbredsmæssige årsager, vurderet i alle erhverv, dels i form af en engangsudbetaling, der bliver udbetalt ved tab af halvdelen af erhvervsevnen, dels i form af en invalidepension, der bliver udbetalt ved tab af mindst 2/3 af erhvervsevnen.

Formålet med forsikringen er at yde økonomisk støtte til medlemmer, der af helbredsmæssige grunde helt eller delvist er forhindret i at arbejde i noget erhverv.

Det er ikke forsikringens formål at yde økonomisk støtte til medlemmer, der på grund af helbredsmæssige problemer har haft en indtægtsnedgang eller er blevet arbejdsløse, når medlemmet fysisk fortsat vil være i stand til at bestride et arbejde.

Det er heller ikke forsikringens formål at yde midlertidig økonomisk støtte eksempelvis i forbindelse med en sygdomsperiode eller i en periode, hvor medlemmet venter på afklaring i kommunen.

Det er heller ikke et formål med forsikringen at yde støtte til medlemmer, der på grund af sociale eller personlige problemer mv. ikke længere kan arbejde.

Derfor kan du kun få udbetalingerne, hvis nedsættelsen af erhvervsevnen er varig og skyldes rent helbredsmæssige forhold. For at få ret til invalidepension og betalingsfritagelse er det yderligere et krav, at indbetalingerne fra din arbejdsgiver er ophørt, og at du ikke arbejder i et fleksjob.

Industriens Pension vurderer tabet af erhvervsevnen i samarbejde med vores lægekonsulenter. Vurderingen foretages i forhold til den generelle erhvervsevne, altså evnen til at arbejde i alle erhverv.

Ved vurderingen af erhvervsevnenedsættelsen lægger vi vægt på, hvor meget den generelle erhvervsevne er nedsat af helbredsmæssige årsager.

At den generelle erhvervsevne er nedsat, betyder, at der ikke er noget erhverv, du kan arbejde i. Vurderingen sker uafhængigt af uddannelsesmæssig baggrund, tidligere erhvervs erfaring og tidligere indtjeningsgrundlag. Der er ikke ret til udbetaling af forsikringen, hvis du har måttet opgive dit hidtidige erhverv, når de helbredsmæssige forhold ikke forhindrer, at du kan arbejde inden for et andet erhverv.

Erhvervsevnenedsættelsen skal også være varig. Det betyder, at alle behandlingsmuligheder er udtømte, eller der ikke er udsigt til, at de behandlinger, du har adgang til, kan medføre, at du får en del af din erhvervsevne tilbage.

Nedsættelsen skal være lægeligt dokumenteret. Det vil sige, at der er en læge, der har konstateret og beskrevet de helbredsmæssige problemer, der har ført til, at din generelle erhvervsevne er blevet varigt nedsat med halvdelen eller 2/3 i alle erhverv. Det er først på det tidspunkt (skadestidspunktet), hvor den lægelige dokumentation foreligger, at du eventuelt kan få ret til udbetaling ved erhvervsevnetab fra Industriens Pension.

Du skal være opmærksom på, at bevilling af førtidspension eller udbetaling af en erstatning som følge af en arbejdsskade eller erstatning for varigt mén ikke er ensbetydende med, at du også har krav på udbetaling fra Industriens Pension. Det skyldes, at der ved vurdering af erhvervsevnetab efter arbejdsskadeforsikringen og vurderingen af ret til førtidspension bliver inddraget andre forhold end de rent helbredsmæssige.

Bemærk, at det er en forudsætning for at få disse udbetalinger, at du er omfattet af forsikringerne på skadestidspunktet. Skadestidspunktet er det tidspunkt, hvor det er lægeligt dokumenteret, at nedsættelsen af erhvervsevnen er varig, fordi der ikke er udsigt til, at helbredstilstanden kan forbedres ved behandling eller genoptræning.

For at bevare forsikringerne, hvis indbetalingerne hører op, f.eks. fordi du i en periode ikke har et arbejde, kan det være nødvendigt at forlænge perioden, hvor du er forsikret uden indbetaling eller at fortsætte som selvbetaler. Det kræver en aktiv handling fra dig, og er altid en god idé, hvis du er syg, ikke er dækket af forsikringer i et andet pensionselskab og hvis der ikke er udsigt til, at du vender tilbage til arbejdsmarkedet. Når du først er blevet passivt

medlem i Industriens Pension, kan du hverken forlænge perioden med forsikring uden indbetaling eller bliver selvbetaler. Se afsnittet "Du kan indbetale for egen regning".

Engangsudbetaling ved tab af erhvervsevne

Engangsudbetaling ved tab af erhvervsevne er skattefri og udbetales ved tab af erhvervsevne på mindst halvdelen af den fulde erhvervsevne, hvis nedsættelsen skyldes helbredsmæssige årsager. Nedsættelsen af erhvervsevnen skal være indtrådt og lægeligt dokumenteret, mens du var omfattet af forsikringen ved tab af erhvervsevne i Industriens Pension.

Vi lægger kun vægt på den lægelige dokumentation, og f.eks. bevilling af et fleksjob eller offentlig førtidspension betyder ikke, at du har ret til engangsudbetaling ved tab af erhvervsevne.

Forsikringen falder bort, når du fylder 60 år, eller hvis du inden da bliver passivt medlem. Se om mulighederne for at bevare dine forsikringer i afsnittet "Du kan indbetale for egen regning".

Det er den engangsudbetaling ved tab af erhvervsevne, du havde ret til på skadestidspunktet, der vil blive udbetalt. Skadestidspunktet er det tidspunkt, hvor det er lægeligt dokumenteret, at nedsættelsen af erhvervsevnen er varig, fordi der ikke er udsigt til, at helbredstilstanden kan forbedres ved behandling eller genoptræning.

Størrelsen af din engangsudbetaling ved tab af erhvervsevne fremgår af din pensionsoversigt. I afsnittet "Valgmuligheder" kan du se, hvilke størrelser du kan vælge mellem.

Invalidepension

Invalidepensionen udbetales ved en varig nedsættelse på mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne, når nedsættelsen skyldes helbredsmæssige årsager.

Forsikringen falder bort, når du fylder 60 år, eller hvis du inden da bliver passivt medlem. Se om mulighederne for at bevare dine forsikringer i afsnittet "Du kan indbetale for egen regning".

Nedsættelsen af erhvervsevnen skal være indtrådt og lægeligt dokumenteret, mens du var omfattet af forsikringen ved tab af erhvervsevne i Industriens Pension.

Det er den invalidepension, du havde ret til på skadestidspunktet, der vil blive udbetalt.

Skadestidspunktet er det tidspunkt, hvor det er lægeligt dokumenteret, at nedsættelsen af erhvervsevnen er varig, fordi der ikke er udsigt til, at helbredstilstanden kan forbedres ved behandling eller genoptræning. Erhvervsevnetabet skal være på minimum 2/3 i alle erhverv af helbredsmæssige årsager. Indtægtstab, uddannelsesmæssig baggrund og lignende ikke-helbredsmæssige forhold har ingen betydning for vurderingen.

Invalidepensionen udbetales, når indbetalingerne stopper, hver måned og beskattes som personlig indkomst. Det er en betingelse for at få ret til invalidepension, at du ikke er ansat i et fleksjob.

Størrelsen af invalidepensionen fremgår af pensionsoversigten. Betalingen for invalidepensionen og størrelsen af invalidepensionen kan ændres. Med virkning fra 1. januar 2015 har vi valgt at forenkle og forhøje invalidepensionen for nye invalidepensionister. I skemaet nedenfor kan du se, hvordan størrelsen af invalidepensionen er fastsat for de fleste medlemmer i Industriens Pension. Hvis den ændres, kan du se det i din pensionsoversigt.

Skemaet skal læses sådan: Hvis du blev medlem i Industriens Pension som 39-årig og i dag har en indbetaling til pension på 12 % af din løn, får du ret til en årlig invalidepension på 72.000 kr.

Alder, da du blev medlem i Industriens Pension	Bidragsprocent: Under 12 %	Bidragsprocent: Mindst 12 %
19-44 år	Kr. 72.000 pr. år	Kr. 72.000 pr. år
45-50 år	Kr. 36.000 pr. pr	Kr. 72.000 pr. år
51-54 år	Kr. 36.000 pr. år	Kr. 36.000 pr. år
55-59 år	Kr. 12.000 pr. år	Kr. 36.000 pr. år

Du kan se på din pensionsoversigt, hvilken invalidepension du kan have ret til. Enkelte medlemmer kan have ret til en invalidepension, der er anderledes end den, der fremgår af skemaet. Se evt. "Grupper med en anden forsikring" om grupper, der har ret til andre udbetalinger.

Hvis du kommer i ressourceforløb eller jobafklaringsforløb, og din ydelse fra det offentlige er højere end invalidepensionen, bliver invalidepensionen suspenderet. Det betyder, at du ikke har ret til udbetaling af invalidepensionen fra Industriens Pension, så længe du er i ressourceforløb eller jobafklaringsforløb. Det skyldes, at hele udbetalingen vil gå til det offentlige, fordi den bliver modregnet i ydelsen fra det offentlige.

At udbetalingen er suspenderet betyder, at du ikke har ret til den. Den bliver altså ikke sparet op, så du kan få den udbetalt senere. Hvis den gjorde det, ville den alligevel blive modregnet.

Suspensionen af udbetalingen betyder, at forsikringen bliver lidt billigere, fordi vi ikke skal bruge penge på en udbetaling, som medlemmerne alligevel ikke får noget ud af. Du har dog fortsat ret til betalingsfritagelse (opsparing til pension) i ressourceforløbs- eller jobafklaringsperioden.

Du skal kontakte os, når ressourceforløbet eller jobafklaringsforløbet slutter, så du igen kan få udbetalt invalidepension.

Hvis du genvinder din erhvervsevne, har du pligt til at give os besked om det. Når du har genvundet din erhvervsevne, bortfalder retten til invalidepension.

Du har også pligt til at kontakte os, hvis du bliver ansat i et fleksjob. Der er som udgangspunkt ikke ret til invalidepension fra Industriens Pension, så længe du er ansat i et fleksjob – uanset om der bliver indbetalt for dig til Industriens Pension eller ej.

Invalidepensionen standser også, hvis der igen bliver indbetalt til Industriens Pension.

Hvis du undlader at meddele os, at du er kommet i fleksjob eller har genvundet din erhvervsevne, kan det medføre krav om tilbagebetaling.

Udbetalingen af invalidepension stopper, når du får udbetalt pension fra Industriens Pension, dog senest når du fylder 67 år.

Betalingsfritagelse

Hvis du har ret til betalingsfritagelse, fremgår det af din pensionsoversigt.

Betalingsfritagelse betyder, at du beholder de forsikringer, du havde, da du mistede din erhvervsevne, og opfyldte betingelserne for betalingsfritagelse. Opsparingen til pension fortsætter også med udgangspunkt i de sidste indbetalinger, inden du fik betalingsfritagelsen.

Betalingsfritagelsen falder bort, når du fylder 60 år, eller hvis du inden da bliver passivt medlem. Se om mulighederne for at bevare din forsikring i afsnittet ”Du kan indbetale for egen regning”.

Du får betalingsfritagelse ved en varig nedsættelse på mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne, når nedsættelsen skyldes helbredsmæssige årsager. Nedsættelsen af erhvervsevnen skal være lægeligt dokumenteret og varigt indtrådt efter, du er blevet medlem i Industriens Pension. Det er dog et krav, at der ikke bliver indbetalt til pensionen, og at du ikke er ansat i et fleksjob.

Betalingsfritagelsen hører op, når du går på pension, dog senest når du fylder 67 år.

Hvis du kan arbejde igen

Hvis du helt eller delvist genvinder din erhvervsevne, så du igen kan arbejde, har du pligt til at give os besked om det. Genvinder du din erhvervsevne, bortfalder retten til betalingsfritagelse.

Du har også pligt til at kontakte os, hvis du bliver ansat i et fleksjob. Du har ikke ret til betalingsfritagelse fra Industriens Pension, så længe du er ansat i et fleksjob – uanset om der bliver indbetalt for dig til Industriens Pension eller ej.

Betalingsfritagelsen standser altid, hvis der igen bliver indbetalt til Industriens Pension.

Indbetaling på 0 kr.

Hvis du stadig er ansat, men ikke får løn, kan din arbejdsgiver indberette en indbetaling på 0 kr. til os. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis du er på orlov uden løn, eller hvis du på grund af sygdom ikke længere får løn fra din arbejdsgiver.

Hvis din arbejdsgiver indberetter en indbetaling på 0 kr. for dig, bliver du stillet på næsten samme måde, som hvis du var forsikret uden indbetaling.

Det vil sige, at du beholder dine forsikringer med samme beløb, som de var på det tidspunkt, hvor din arbejdsgiver holdt op med at indbetale for dig. Betaling for forsikringer og omkostninger i perioden med forsikring uden indbetaling bliver taget fra opsparingen til pension, som derfor bliver mindre.

FORSIKRING VED VISSE KRITISKE SYGDOMME

Hvis du får en af de kritiske sygdomme, der er nævnt nedenfor, kan du have ret til at få en skattefri engangsudbetaling fra Industriens Pension. Størrelsen af engangsudbetalingen fremgår af din pensionsoversigt. Der kan ske udbetaling én gang for hver dækningsberettiget diagnose. Der skal være gået mindst 6 måneder mellem hver af de diagnoser, der giver ret til udbetaling. Diagnosen skal være stillet, mens du var dækket af forsikringen.

Forsikringen udbetales, når Industriens Pension har sikret, at kravene i forsikringsbetingelserne er opfyldt.

Ved visse kritiske sygdomme forstås:

- A. Visse ondartede former for kræft
- B. Blodprop i hjertet
- C. Behandling af kranspulsåreforkalkning i hjertet med bypass-operation eller ballonudvidelse
- D. Hjerteklapkirurgi
- E. Sygdomme i hovedpulsåren
- F. Slagtilfælde (hjerneblødning/blodprop i hjernen)
- G. Følger efter hjerne- eller hjernehindebetændelse
- H. Sækformet udvidelse af hjernens pulsårer
- I. Visse godartede svulster i hjerne og rygmarv
- J. Dissemineret sklerose
- K. Amyotrofisk lateral sklerose
- L. Visse former for muskelsvind
- M. Parkinsons sygdom
- N. Alzheimers sygdom
- O. Følger efter borreliainfektion
- P. AIDS
- Q. Funktionssvigt i de indre organer
- R. Blindhed
- S. Døvhed
- T. Større forbrændinger, forfrysninger eller ætsninger
- U. Hjertesygdom (kardiomyopati)

I forsikringsbetingelserne for visse kritiske sygdomme § 2 kan du læse mere om betingelserne i forhold til de diagnoser, som skal være stillet, for at du har ret til udbetaling.

Når der sker ændringer i listen over sygdomme, gælder ændringen kun for diagnoser og behandlinger, du får efter, ændringen er trådt i kraft.

I afsnittet om "Valgfrie forsikringer" kan du læse mere om, hvilke muligheder du har for at ændre på størrelsen af din engangsudbetaling ved visse kritiske sygdomme.

Forsikringen bortfalder senest, når du fylder 67 år.

Forsikringen bortfalder, hvis du bliver passivt medlem eller udtræder af pensionsordningen. Se om mulighederne for at bevare din forsikring i afsnittet "Du kan indbetale for egen regning". Forsikringen bortfalder også, hvis du beder om udbetaling af den livslange pension, eller hvis du dør. Forsikringen kan med andre ord ikke udbetales, hvis du er gået på pension og kan aldrig udbetales til dine efterladte.

Du skal være opmærksom på, at der ikke er dækning for diagnoser, du har haft, inden forsikringstiden begyndte. Heller ikke hvis du får sygdommen igen. Eneste undtagelse fra denne regel er kræft. Det betyder, at hvis du tidligere har haft én form for kræft, så dækker forsikringen, hvis du får en anden type kræft. Det er dog en betingelse, at du har været erklæret rask i mindst 7 år, uanset om der tale om helt forskellige former for kræft.

Du skal også være opmærksom på, at forsikringen først dækker ved blodprop i hjertet mindst 7 år efter, du har fået foretaget en ballonudvidelse eller bypass operation. Og omvendt dækker forsikringen først ved ballonudvidelse eller bypass operation mindst 7 år efter, du har haft en blodprop i hjertet.

Formålet med forsikring ved visse kritiske sygdomme er at give alvorligt syge personer en sum penge, de kan bruge, når de befinder sig en usikker situation. Derfor er udbetaling fra forsikringen en personlig rettighed, der falder bort, hvis den forsikrede dør. Den forsikredes efterladte kan ikke søge om udbetaling i anledning af den kritiske sygdom. De kan i stedet få ret til udbetalingerne ved død, se afsnittet "Udbetalinger ved dødsfald".

FORÆLDELSE

Et krav på en forsikring kan efter § 26 i kapitel 1 i forsikringsbetingelserne blive forældet, hvis du venter for længe med at bede om en udbetaling fra os.

Hvis kravet på forsikringen er forældet, vil du ikke få den udbetalt.

Derfor er det vigtigt, at du kontakter os med det samme, hvis du har en mistanke om, at din erhvervsevne kan være varigt nedsat, eller du har fået en kritisk sygdom, der kan give ret til udbetaling.

Din ret til en udbetaling fra Industriens Pension ved tab af erhvervsevne er ikke afhængig af, om det offentlige har bevilget dig førtidspension, så du skal ikke vente med at sende din ansøgning, til kommunen har truffet afgørelse. Det samme gælder, hvis du har søgt om erstatning som følge af en arbejdsskade.

EKSTRAPENSION

Hvis du ikke synes det du kan få fra den obligatoriske pensionsordning er nok, kan du indbetale til ekstrapension.

Har du en privat pensionsordning i banken eller et andet forsikrings-selskab, kan det måske betale sig at overføre den til ekstrapension. Du skal ikke betale administrationsomkostninger for ekstrapension, så i mange tilfælde kan du spare penge ved at overføre en privat opsparing til ekstrapension.

Ekstrapension bliver investeret på præcis samme måde som den obligatoriske pensionsordning, så du får samme afkast på din ekstrapension.

Med ekstrapension kan du

- få en ekstra sum, når du går på pension,
- få en højere månedlig udbetaling i 10 år, eller
- få en højere månedlig udbetaling hele din tid som pensionist.

Udbetalingen af ekstrapension kan tidligst begynde, når du når pensionsudbetalingsalderen og senest 15 år efter, at du har nået pensionsudbetalingsalderen. Du bestemmer selv, om udbetalingen af ekstrapension skal begynde samtidig med dine andre pensioner eller på et andet tidspunkt.

Oprettelse af ekstrapension

Ekstrapension bliver oprettet automatisk, hvis der kommer en indbetaling fra Fritvalgs Lønkontoen eller lignende, eller hvis din arbejdsgiver sender et beløb med besked om, at det skal anvendes til ekstrapension. Hvis din arbejdsgiver indbetaler, sker indbetalingen til ratepension.

Du har også mulighed for selv at indgå en aftale om ekstrapension, så du kan betale direkte til en engangsudbetaling i form afaldersopsparing (afløseren for kapitalpension), ratepension, der giver en månedlig udbetaling i 10 år, eller livslang pension, der giver en månedlig udbetaling gennem hele din pensionisttilværelse.

Hvis din samlede indbetaling til aldersopsparing i Industriens Pension overstiger den skattemæssige grænse – 28.600 kr. i 2015 – bliver resten anvendt til ratepension. Hvis du dør, inden du har fået pensionen udbetalt, går pengene til dine efterladte.

Hvis din samlede indbetaling til ratepension i Industriens Pension overstiger grænsen i pensionsbeskatningsloven – 51.700 kr. i 2015 – anvendes resten af indbetalingen til livslang ekstrapension med en supplerende ydelse til efterladte i en udbetalingsperiode på 5 år. Den supplerende ydelse med en udbetalingsperiode på 5 år betyder, at dine efterladte får en supplerende udbetaling, hvis du ikke selv når at få udbetalt den livslange pension i mindst 5 år.

Hvis du planlægger at indbetale mere end 47.600 kr. til ekstrapension i et kalenderår, opfordrer vi dig til at kontakte os, så vi kan rådgive om de skattemæssige konsekvenser.

Opsparingen til ekstrapension er med markedsrente ligesom den obligatoriske del af pensionsordningen. På samme måde som for resten af pensionsordningen sker der en omlægning til mindre risikofyldte investeringer i takt med, at du nærmer dig pensionsalderen.

Indbetalinger til ekstrapension

Indbetalingerne til din ekstrapension bliver behandlet på denne måde:

Indbetaling fra arbejdsgiver: Der er bortseelsesret for indbetalinger fra din arbejdsgiver. Det betyder, at indbetalingen ikke bliver regnet med, når din skattepligtige indkomst bliver gjort op. Der skal dog betales arbejdsmarkedsbidrag af indbetalingen. Det er Industriens Pension, der beregner og indbetaler arbejdsmarkedsbidraget.

Hvis du selv indbetaler: Hvis du selv indbetaler, har du fradragsret for indbetalingerne efter de til enhver tid gældende regler i pensionsbeskatningsloven. Det vil sige, at du får fradrag for indbetalinger til ratepension og indbetalinger til livslang pension. Der er ikke fradrag for indbetaling til aldersopsparing. Til gengæld er udbetalingen skatte- og afgiftsfri, når du går på pension.

Når du går på pension

Når du går på pension, bliver ekstrapension udbetalt over 10 år, hvis det er en ratepension og resten af dit liv, hvis det er livslang pension. Du skal betale indkomstskat af udbetalingerne.

Der skal ikke betales skat eller afgift af aldersopsparingen, der bliver udbetalt som et engangsbeløb.

Ved dødsfald

Skal ekstrapensionen udbetales til dine efterladte, skal de betale indkomstskat af de løbende udbetalinger fra ekstrapension. Hvis de løbende udbetalinger bliver konverteret til en engangssum, skal de efterladte betale 40 % i statsafgift og evt. boafgift. Udbetaling fra livrenten, livslang ekstrapension (supplerende ydelse), kan ikke udbetales som et engangsbeløb.

Du kan læse mere om ekstrapension på www.industrienspension.dk.

Pensionsordning for udstationerede

Medlemmer, der arbejder i udlandet i en periode og derfor ikke betaler dansk skat af deres løn, har mulighed for at få indbetalt til en pensionsordning for udstationerede – en pensionsordning, der er omfattet af § 53 A i pensionsbeskatningsloven. Pensionsordning for udstationerede fungerer ved, at der bliver betalt skat af indbetalingen til pensionsordningen i det land, hvor du arbejder. Når du så senere er kommet tilbage til Danmark og skal på pension, er udbetalingen af pensionerne skattefri.

Afkastet fra pensionsordningen beskattes som kapitalindkomst, så du kommer normalt til at betale mere i skat af afkastet end på en almindelig pensionsordning, hvor du kun skal betale pensionsafkastskat (PAL) på 15,3 % af afkastet. Derfor er det kun en fordel at indbetale til en skattefri pensionsordning, hvis du arbejder i et land, hvor din løn bliver beskattet noget lavere end i Danmark.

Når pengene skal udbetales, kan SKAT kræve en revisorerklæring om, at indbetalingerne til pensionsordningen er sket med beskattede penge. Det letteste er at lade arbejdsgivers revisor skrive en erklæring om, hvilket beløb arbejdsgiveren har indbetalt til pensionsordningen, og at der var betalt skat af pengene.

Hvis du ikke kan skaffe den nødvendige dokumentation til SKAT, kan du risikere, at udbetalingerne fra pensionsordningen bliver skattepligtige. Vi anbefaler, at du selv henvender dig til SKAT og spørger, hvilken dokumentation de ønsker. Industriens Pension kan ikke afgøre, hvilken dokumentation der er tilstrækkelig, og Industriens Pension påtager sig ikke noget ansvar for, at udbetalingerne fra pensionsordningen vil være skattefrie.

Det er din arbejdsgiver, der bestemmer, om der skal indbetales til pensionsordning for udstationerede.

GRUPPER MED EN ANDEN FORSIKRING

Nogle medlemmer i Industriens Pension har en anden dækning end den, der er standard for arbejdsmarkedspensionen. Det gælder bl.a. for:

- medlemmer, hvor der indbetales til pensionsordningen på grund af ansættelse i fleksjob.
- medlemmer, der havde mistet deres erhvervsevne inden optagelse i pensionsordningen.
- medlemmer, der var ansat i skånejob ved optagelsen i pensionsordningen.
- medlemmer, der var fyldt 50 år, inden deres indbetaling steg til mindst 4,5 %.
- medlemmer, der var fyldt 55 år, inden deres indbetaling steg til mindst 7,2 %.
- medlemmer, der havde en højere indbetalingsprocent end i industriens overenskomst, da den overenskomstaftalte indbetalingsprocent oversteg 7,2 %
- medlemmer, der kommer fra PNN PENSION eller PHI pension og er blevet medlemmer i Industriens Pension på grund af fusionen mellem selskaberne.
- medlemmer, der har valgt seniorordning gældende fra 01.10.2012.

De beskrivelser, du kan se neden for, er generelle beskrivelser. Det er ikke sikkert, du har de forsikringer, der er beskrevet, selvom du tilhører en af grupperne. I din pensionsoversigt kan du se, hvilke forsikringer du har. Du kan også logge ind på Min side.

Pensionsordning for medarbejdere, som er ansat i fleksjob, eller havde mistet deres erhvervsevne inden optagelse

Hvis du bliver medlem på grund af ansættelse i et fleksjob, bliver du som hovedregel optaget i en pensionsordning i Industriens Pension uden en forsikring ved tab af erhvervsevne. Dette fremgår af de almindelige forsikringsbetingelser § 5, stk. 2.

Hensigten med de særlige regler er at give medlemmerne de bedst mulige pensionsvilkår, hvis de ansættes i fleksjob. Pensionsordning uden en forsikring ved tab af erhvervsevne kan også oprettes for medlemmer, der har mistet deres erhvervsevne inden optagelse i pensionsordningen. Medlemmer med en pensionsordning uden forsikring ved tab af erhvervsevne kommer ikke til at betale for forsikringer, som de alligevel aldrig vil kunne få udbetalt.

Hvis du er optaget i pensionsordningen på grund af ansættelse i et fleksjob, eller hvis du allerede havde mistet mere end halvdelen af din erhvervsevne inden, du kom med i pensionsordningen, så kontakt os hurtigst muligt, hvis vi ikke allerede har fået besked.

Medlemmer med pensionsordning uden en forsikring ved tab af erhvervsevne har som udgangspunkt ret til følgende udbetalinger:

På pension:	Livslang pension
Død:	Engangsudbetaling til efterladte (dødsfaldssum) Opsparingssikret livslang pension
Tab af erhvervsevne:	Ingen dækning
Visse kritiske sygdomme:	Engangsudbetaling

Er du allerede medlem i Industriens Pension ved ansættelsen i fleksjob, kan du som oftest fortsætte med de samme forsikringer som hidtil, dvs. også med en forsikring ved tab af erhvervsevne. Tilsvarende gælder, hvis du er medlem i Industriens Pension og skifter overenskomst ved ansættelse i fleksjob og dermed skal med i en anden pensionsordning. Du har i visse tilfælde mulighed for at blive i Industriens Pension, hvis den overenskomst, du bliver ansat under, giver mulighed for fortsat indbetaling til Industriens Pension.

Hvis du skifter overenskomst ved ansættelse i fleksjob og dermed bliver medlem i Industriens Pension, kan du måske beholde din tidligere pensionsordning, hvis du tidligere har været omfattet af en pensionsordning under en anden overenskomst.

Arbejdsgiveren skal oplyse om ansættelser i fleksjob

Arbejdsgiveren skal oplyse Industriens Pension, hvis der ansættes en ny medarbejder i fleksjob, eller hvis en af de nuværende medarbejdere overgår til fleksjob. Arbejdsgiveren skal blot indsende en kopi af ansættelsesbeviset, hvor det står, at medarbejderen er ansat i fleksjob.

Det gøres ved første indberetning og indbetaling til Industriens Pension for medarbejderen i fleksjob. Industriens Pension sender derefter brev med en svarkupon til medarbejderen, hvor medarbejderen skal oplyse, om der er en tidligere pensionsordning et andet sted, som medarbejderen ønsker at fortsætte i.

Hvis der er en tidligere ordning, som medarbejderen gerne vil have indbetalt pension til, skal der ikke indbetales til Industriens Pension. Er der ikke en sådan ordning, får medarbejderen en ordning uden forsikring ved tab af erhvervsevne i Industriens Pension.

Nuværende medlemmer der ansættes i fleksjob og forbliver under Industriens Pensions overenskomstråde

Hvis du som medlem i Industriens Pension overgår til ansættelse i fleksjob, kan du fortsætte med samme forsikringer som medlemmer på almindelige ansættelsesvilkår, hvis følgende to betingelser er opfyldt:

1. Du blev optaget i Industriens Pension på almindelige vilkår, dvs. med fuld forsikringsdækning, herunder forsikring ved tab af erhvervsevne.
2. Du får ved overgangen til fleksjob enten indbetalt til pensionen i Industriens Pension fra en arbejdsgiver eller er forsikret uden indbetaling.

Er du passivt medlem ved overgangen til fleksjob, bliver du som udgangspunkt optaget i ordningen uden forsikring ved tab af erhvervsevne.

Hvis du selv indbetaler ved overgangen til fleksjob, viderefører du den forsikring ved tab af erhvervsevne, du havde som selvbetaler.

Nuværende medlemmer der ansættes i fleksjob uden for Industriens Pensions overenskomstråde

Hvis du som medlem i Industriens Pension overgår til ansættelse i fleksjob under et andet overenskomstråde, kan du fortsætte i Industriens Pension med forsikring ved tab af erhvervsevne, hvis følgende fire betingelser er opfyldt:

1. Du blev optaget i Industriens Pension på almindelige vilkår, dvs. med fuld forsikringsdækning, herunder forsikring ved tab af erhvervsevne.
2. Du får ved overgangen til fleksjob enten indbetalt til pensionen i Industriens Pension fra en arbejdsgiver eller er forsikret uden indbetaling.
3. Overenskomstparternes aftale om særlige regler for medlemmer i Arbejdsmarkedspensionen, der ansættes i fleksjob, tillader, at pensionsordningen kan fortsættes i Industriens Pension.
4. Du ønsker, at indbetalingen fortsætter til Industriens Pension.

Nye medlemmer der ansættes i fleksjob

Hvis du som nyt medlem efter overenskomstens bestemmelser skal være i Industriens Pension ved ansættelse i fleksjob, optages du uden en forsikring ved tab af erhvervsevne.

Som nyt medlem kan du dog blive i en tidligere pensionsordning, hvis overenskomsten giver ret til det.

Medlemmer ansat i skånejob

Hvis du bliver optaget som nyt medlem i Industriens Pension gennem ansættelse i et skånejob (ansættelse omfattet af § 2, nr. 6, i Bekendtgørelse af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats), får du pensionsordning uden forsikring ved tab af erhvervsevne.

Medlemmer der var fyldt 50 år, da indbetalingen steg til mindst 4,5 %

Hvis du var 50 år, da din indbetaling steg til 4,5 %, har du ikke ret til alderssum, ratepension, rateforsikring eller invalidepension. Det sikrer, at mest muligt af dine indbetalinger bliver brugt til opsparing til livslang pension.

Medlemmer der ikke var fyldt 55 år, da indbetalingen steg til mindst 7,2 %

Den 1. juli 2002 blev der indført følgende yderligere udbetalinger:

- Opsparingsrettet alderssum der udbetales til de efterladte ved død med et beløb, der højst kan udgøre alderssummens opsparede værdi, hvis du ikke selv havde fået udbetalt alderssummen.
- Ratepension der udbetales i 10 år ved pension.
- Rateforsikring ved død der udbetales i 10 år med et beløb på mindst samme størrelse som ratepensionen, hvis du ikke selv har fået udbetalt ratepensionen.

Disse forsikringer betales af indbetalinger over 7,2 %. Er indbetalingen ikke stor nok, bliver kun noget af alderssummens værdi opsparingsrettet.

Det skyldes, at indbetalingerne til disse udbetalinger først går til at betale for opsparingsrettet alderssum. I disse tilfælde er der heller ikke penge nok til også at betale for ratepension og rateforsikring ved død.

Medlemmer der havde en højere indbetalingsprocent end i industriens overenskomst, da den overenskomstaftalte indbetalingsprocent oversteg 7,2 %

Medlemmer, der allerede fik indbetalt mere end 7,2 %, da det overenskomstmæssige bidrag den 1. juli 2002 steg til mere end 7,2 %, bliver først omfattet af de nye ydelser ved næste stigning i deres pensionsbidrag.

Medlemmer optaget i PNN PENSION og PHI pension før den 1. januar 2009

Med virkning fra den 1. januar 2009 er pensionskasserne PNN PENSION og PHI pension fusioneret med Industriens Pension, og pensionskasserne er ophørt med at eksistere. De tidligere medlemmer i de to pensionskasser er blevet medlemmer i Industriens Pension.

Der kan være forskelle på indholdet af pensionsordningen for et tidligere medlem i PNN PENSION og PHI pension og andre medlemmer i Industriens Pension.

Forskellen kan blandt andet være, at

- der er ret til opsparingssikring ved død og børnepension.
- der ikke er ret til engangsubbetaling ved visse kritiske sygdomme.
- der ikke er ret til løbende invalidepension.
- en del af den særlige bonushensættelse er af type A.

Aktive medlemmer kan vælge visse forsikringer til og fra, se "Valgfrie forsikringer".

Du kan se, hvad du kan få ret til af forsikringer mv. i din pensionsoversigt.

Ved fusionen blev der etableret en afdragsordning for opsparing fra PNN PENSION og PHI pension. Denne afdragsordning gælder fortsat, men kun for medlemmer med gennemsnitsrente. Det vil sige medlemmer, der var gået på pension før 1. juni 2012 og derfor ikke overgik til markedsrente.

Medlemmer med pensionsopsparing til gennemsnitsrente

Den 1. december 2011 gik Industriens Pension over til markedsrente. Det betød, at de fleste medlemmer fik ændret deres pensionsopsparing fra gennemsnitsrente til markedsrente.

Der er dog nogle grupper, der ikke fik ændret deres pensionsopsparing til markedsrente. De grupper er:

- Medlemmer med pensioner og forsikringer der allerede var under udbetaling den 1. december 2011.
- Medlemmer der er begyndt at få deres alderspension udbetalt inden den 1. juni 2012.
- Efterladte der får udbetalinger på grund af dødsfald, der er sket inden den 1. juni 2012.

Der er også enkelte forsikringer med markedsrente, der kan blive ændret til gennemsnitsrente, når de skal udbetales. Det sker for at sikre en stabil udbetaling i udbetalingsperioden og gælder bl.a. for passive invalidepensioner, passive børnepensioner og supplerende udbetaling.

MERE OM ARBEJDSMARKEDSPENSIONEN

Dette kapitel indeholder oplysninger til alle medlemmer – også dig, der er omfattet af pensionsordning uden en forsikring ved tab af erhvervsevne.

Medlemmer, der bliver omfattet af pensionsordning uden en forsikring ved tab af erhvervsevne, skal være opmærksomme på, at forsikringen er anderledes end i den almindelige ordning, og vilkårene for forsikring ved tab af erhvervsevne gælder derfor ikke. Se nærmere om pensionsordning uden forsikring ved tab af erhvervsevne i afsnittet "Pensionsordning for medarbejdere, som er ansat i fleksjob, eller havde mistet deres erhvervsevne inden optagelse".

Bestyrelsen i Industriens Pension vedtager forsikringsbetingelserne og kan beslutte at ændre pensionsordningen for såvel allerede indbetalte som fremtidige indbetalinger og med virkning for alle medlemmer - herunder også medlemmer, der er kommet med i pensionsordningen, før en ændring træder i kraft.

Bestyrelsen kan bl.a. beslutte at ændre i bagvedliggende forudsætninger og beregningsmetoder, som kan ændre pensionernes størrelse både op og ned, ligesom bestyrelsen kan beslutte, at dækninger kan bortfalde.

Prognose for dine forventede pensioner

Dine forventede pensioner afhænger af, hvilket afkast der opnås i årene frem til pensionering, af levetiden og mange andre forhold. Derfor kan vi ikke oplyse præcist, hvor meget du får udbetalt som pensionist, men vi kan lave en prognose for størrelsen af dine pensioner det første år som pensionist.

Prognosen for dine forventede pensioner bliver beregnet ud fra nogle fastsatte forudsætninger (læs mere på www.industrienspension.dk) om afkast, levetid, betaling for forsikringsdækninger og administration samt ud fra pensionsopsparingen og pensionsbidragets størrelse. Pensionsbidragets størrelse fastsættes med udgangspunkt i gennemsnittet af det, vi har registeret som indbetalt på pensionsordningen de sidste 3 måneder fratrukket arbejdsmarkedsbidrag. Vi forudsætter desuden, at indbetalingerne fortsætter frem til pensionering. For ekstrapension indregner vi pensionsbidrag frem til pensionering, hvis det er aftalt, at indbetalingerne fortsætter. Alle beløb reguleres løbende med inflationen.

Prognosen oplyses i nutidskroner, som betyder, at vi viser, hvad pensionen vil svare til med dagens priser.

Prognosen for dine forventede pensioner er vejledende, idet den faktiske pension ikke afhænger af forudsætningerne, men af de faktiske forhold. En af forudsætningerne er fx afkastet, som vil svinge i forhold til det forudsatte. Det betyder, at pensionerne bliver større, hvis der opnås et højere afkast i fremtiden end forudsat og mindre, hvis der opnås et mindre afkast end forudsat. Det skal bemærkes, at afkastet også kan blive negativt. Tilsvarende med de øvrige forudsætninger.

Særlig bonushensættelse, som flyttes til pensionsopsparingen på pensioneringstidspunktet, indgår ikke i prognosen for dine forventede pensioner.

Betaling for forsikringer mv.

Betaling for forsikringer, administration mv. fremgår af de tekniske grundlag og er anmeldt til Finanstilsynet, dog undtaget den del som er syge- og ulykkesforsikring. Betaling for forsikringer og administration fratrækkes i pensionsbidraget eller i pensionsopsparingen og ændres løbende, så de matcher de udgifter, selskabet har til de forskellige forsikringer og til administration.

Betaling for engangsudbetaling ved tab af erhvervsevne, til efterladte og ved visse kritiske sygdomme samt invalidepension etableret som syge- og ulykkesforsikring er baseret på

solidarisk prisfastsættelse, hvor prisen er den samme uanset alder med undtagelse af tilvalgte dækninger. Øvrige forsikringer, herunder betalingsfritagelse og invalidepension, der for enkelte medlemmer er etableret som livsforsikring, har en betaling som afhænger af alderen.

Der fratrækkes et procentfradrag af indbetalingerne for at sikre, at der opstår et overskud, som kan anvendes til at opbygge særlige bonushensættelser. Du kan læse nærmere om særlig bonushensættelser i afsnittet "Særlig bonushensættelse".

Pensionsopsparing til gennemsnitsrente

Nogle medlemmer fik ikke ændret deres pensionsopsparing til markedsrente den 1. december 2011, og derfor har de stadig pensionsopsparing til gennemsnitsrente. Hvis du har pensionsopsparing til gennemsnitsrente, vil det fremgå af din pensionsoversigt. I afsnittet "Medlemmer med pensionsopsparing til gennemsnitsrente" kan du se, hvilke grupper der har pensionsopsparing med gennemsnitsrente.

For pensionsopsparing til gennemsnitsrente gælder, at hvis du er blevet medlem efter 1. juli 1999, anvendes som udgangspunkt en opgørelsesrente på 1,0 %, mens der for medlemmer optaget før denne dato anvendes både 1,0 % og 2,5 %.

Hvis du har ekstrapension, er den dog med markedsrente.

Omkostninger trækkes fra pensionsopsparingen.

Hvis indbetalingerne fra din arbejdsgiver er små

Hvis din arbejdsgiver i en periode betaler mindre end det, der er nødvendigt til at dække udgifterne til administration og forsikringer, fratrækkes udgifterne i det opsparede beløb. Det betyder, at opsparingen til pension bliver mindre.

Industriens Pension er berettiget til at nedsætte forsikringerne eller at lade nogle af forsikringerne bortfalde, hvis indbetalingerne ikke er tilstrækkelige til at dække udgiften til forsikringerne.

Hvis du er omfattet af seniorordningen

Pensionsbidraget er sat ned, så der ikke bliver sparet mere op til pension eller kun bliver sparet meget lidt op.

Hvis du er nyt medlem

Du kan overføre værdien af en anden arbejdsmarkedspension til Industriens Pension, når du bliver medlem i Industriens Pension.

Overførslen sker efter de til enhver tid gældende regler, som Industriens Pension har anmeldt til Finanstilsynet. Det betyder, at Industriens Pension kan fratække et beløb af den overførte pensionsopsparing til både at dække omkostninger i forbindelse med overførslen

og til at sikre det nødvendige overskud i selskabet, så det bliver muligt at opbygge særlig bonushensættelse. Det er som udgangspunkt muligt at overføre pensionsopsparingen billigt og på lempelige vilkår, hvis pensionsopsparingen kommer fra en anden arbejdsmarkedspensionsordning, og overførslen sker umiddelbart i forbindelse med et jobskifte.

Det vil sige, at du skal have anmodet om overførsel senest 36 måneder efter fratrædelse af det job, hvortil pensionsordningen i det afgivende selskab var knyttet. Hvor billigt det er, afhænger dog i vid udstrækning også af betingelserne i det pensionselskab, du overfører fra.

Uanset alder kan medlemmer, der optages i ordningen uden forsikring ved tab af erhvervsevne, ikke få ratepension, men pengene bruges i stedet til livslang pension.

Du er velkommen til at kontakte os for at få vejledning om de pensioner, du får ret til i Industriens Pension.

Hvis dine indbetalinger til Arbejdsmarkedspensionen stopper

Hvis din arbejdsgiver ikke længere indbetaler pensionsbidrag, er du automatisk forsikret uden indbetaling i op til et år, efter indbetalingen er stoppet – dog kun så længe der er råd til at fratrække udgifter til administration og forsikringer fra din pensionsopsparing.

At være forsikret uden indbetaling betyder, at du fortsat er forsikret som før, hvis du i op til 12 måneder, efter at indbetalingerne for dig er ophørt, får en af de kritiske sygdomme, der giver ret til udbetaling, bliver invalid eller dør.

I perioden hvor du er forsikret uden indbetaling, bliver din pensionsordning som udgangspunkt ikke omfattet af eventuelle ændringer af udbetalingerne i pensionsordningen. Det betyder, at du normalt ikke vil have ret til nye forsikringer, der bliver indført, mens du forsikret uden indbetaling, og at du ikke vil være omfattet af forhøjelser af forsikringerne.

Du er også forsikret uden indbetaling, hvis der ikke indbetales til pensionen på grund af midlertidigt fravær (sygdom, orlov mv.).

I perioden med forsikring uden indbetaling tages betalingen for omkostninger og forsikringer af din pensionsopsparing, der altså bliver mindre.

Når perioden udløber, bliver du passivt medlem. Det betyder, at retten til engangsudbetaling ved tab af erhvervsevne, ved visse kritiske sygdomme, til efterladte samt retten til en eventuel invalidepension bortfalder.

Du bliver beskattet af den del af forsikringen uden indbetaling, der bliver brugt til at betale for engangsudbetaling ved tab af erhvervsevne, ved visse kritiske sygdomme og til efterladte. Det skyldes, at udbetalingerne er skattefrie, men til gengæld er der ikke noget fradrag for betalingen til forsikringerne.

Hvis hele din pensionsopsparing er brugt, inden perioden med forsikring uden indbetaling er udløbet, har du to muligheder. Den ene mulighed er, at du udtræder af pensionsordningen. Det betyder, at alle dine rettigheder i Industriens Pension ophører, og at du ikke længere er

medlem. Den anden mulighed er, at du selv begynder at indbetale og på den måde opretholder dine forsikringer.

Du kan indbetale for egen regning

Du kan vælge selv at indbetale til Industriens Pension. Så kan du beholde dine forsikringer og fortsætte med at spare op til pension. Det vil vi især anbefale dig, hvis du er syg, ikke er dækket af forsikringer i et andet pensionselskab, eller er i tvivl om du kommer tilbage til arbejdsmarkedet på normale vilkår.

Du kan træffe valget om at blive selvbetaler i perioden, fra du er stoppet på jobbet, og til perioden med forsikring uden indbetaling slutter. Er du først blevet passivt medlem, kan du ikke blive selvbetaler. Derfor er det vigtigt at du beslutter dig i tide, så kontakt os endelig for at få råd og vejledning.

Du kan selv indbetale, indtil du går på pension, og du kan altid opsige din aftale. Får du et nyt job, hvor din arbejdsgiver skal indbetale til Industriens Pension, stopper dine egne indbetalinger automatisk.

Hvis du stopper med selv at indbetale, får du ikke ret til at være forsikret uden indbetaling.

Du kan fravælge forsikring uden indbetaling

Du har mulighed for at fravælge forsikring uden indbetaling, så forsikringerne stopper, inden de 12 måneder er gået.

Det kan være en fordel at fravælge forsikring uden indbetaling og blive passivt medlem med det samme, hvis du har fået en anden pensionsordning, der indeholder alle de forsikringer, du har brug for. På den måde undgår du at betale for forsikringer to steder. Inden du fravælger perioden med forsikring uden indbetaling, anbefaler vi, at du grundigt sætter dig ind i, hvordan du er forsikret i din nye pensionsordning, herunder om der er karenstid eller lignende, der betyder, at du ikke er forsikret fuldt ud med det samme.

Hvis du gerne vil beholde dine forsikringer, og du økonomisk har mulighed for det, kan det være en god idé selv at indbetale til pensionen i stedet for at være forsikret uden indbetaling. Når du selv indbetaler, bliver din pension større, og samtidig beholder du alle dine forsikringer.

Du kan forlænge forsikring uden indbetaling

Du kan forlænge forsikring uden indbetaling, hvis din pensionsopsparing er stor nok til, at du kan forsætte med forsikring uden indbetaling i mere end 12 måneder.

Perioden med forsikring uden indbetaling kan forlænges med op til 2 år, så du sammenlagt kan få 3 år med forsikring uden indbetaling. Det kan være en god idé at forlænge perioden med forsikring uden indbetaling, hvis du er blevet sygemeldt eller arbejdsløs i en længere periode. Ved sygdom vil vi opfordre dig til enten at blive selvbetaler eller forlænge forsikring uden indbetaling, for at du bevarer dine forsikringer. Kontakt os for at få vejledning om dine muligheder.

Du skal være opmærksom på, at betalingen for forsikringer og omkostninger i perioden med forsikring uden indbetaling bliver taget fra opsparingen til pension. Jo længere tid du har forsikring uden indbetaling, jo lavere bliver din pension.

Ønsker du at forlænge perioden med forsikring uden indbetaling, skal du give os besked, inden du har været forsikret uden indbetaling i 12 måneder.

Hvis hele din pensionsopsparing er brugt, inden perioden med forsikring uden indbetaling er udløbet, har du to muligheder. Den ene mulighed er, at du udtræder af pensionsordningen. Det betyder, at alle dine rettigheder i Industriens Pension ophører, og at du ikke længere er medlem. Den anden mulighed er, at du selv begynder at indbetale og på den måde opretholder dine forsikringer.

Er du syg, og i tvivl om du kommer tilbage til arbejdsmarkedet på normale vilkår, anbefaler vi på det kraftigste, at du opretholder dine forsikringer.

Du kan tage pensionen med, hvis du skifter job

Du kan overføre pensionsopsparingen ved jobskifte.

Hvis dine indbetalinger af pensionsbidrag stopper, fordi du har fået et nyt job, hvor der indbetales til en anden arbejdsmarkedspension, kan du få overført pensionsopsparingen til den nye arbejdsmarkedspension, hvis den er omfattet af Jobskifteaftalen.

Du bør kontakte den nye arbejdsmarkedspension for at få vejledning om de pensioner, som du får ret til i den nye pensionsordning. Overførslen sker efter de regler, som Industriens Pension har anmeldt til Finanstilsynet.

Forsikringens værdi ved overførsel fra Industriens Pension af opsparing på markedsrentevilkår er forsikringens nettoreserve opgjort på det tekniske grundlag fratrukket omkostninger i forbindelse med overførsel af forsikringens værdi samt eventuelle handelsomkostninger. Ved overførsel af forsikringens værdi, overføres også forsikringens andel af særlige bonushensættelser på overførselstidspunktet.

Overførslen fra Industriens Pension kan som udgangspunkt ske billigt og på lempelige vilkår, hvis pensionsopsparingen overføres til en anden arbejdsmarkedspensionsordning, og overførslen sker umiddelbart i forbindelse med et jobskifte. Det vil sige, du skal have anmodet om overførsel senest 36 måneder efter fratrædelse af det job, hvortil pensionsordningen i det afgivende selskab var knyttet. Hvor billigt det er, afhænger i vid udstrækning også af betingelserne i det pensionsselskab, du overfører til.

Hvis du vælger at overføre pensionsopsparingen til et andet selskab, kan du ikke lade en opsparing i ekstrapension blive i Industriens Pension.

Du kan derimod godt overføre ekstrapension til et andet selskab og lade resten af pensionsopsparingen blive i Industriens Pension.

Hvis du skal separeres eller skilles

Normalt vil du ikke skulle dele din pensionsordning i Industriens Pension med din ægtefælle, hvis du skal separeres eller skilles. Hvis du har ekstrapension, vil den del af pensionsordningen dog eventuelt skulle deles.

I visse særlige tilfælde kan skifteretten bestemme, at værdien af din pensionsordning skal regnes med, når jeres fælles formue skal gøres op, og evt. at selve pensionsordningen skal deles. Hvis du og din ægtefælle opretter en særejeægtepagt, kan I bestemme, at jeres pensionsordninger inkl. fremtidige indbetalinger på pensionsordningen ikke skal deles.

I kan derimod ikke bestemme med en ægtepagt, at din ordning i Industriens Pension skal deles, hvis I bliver separeret eller skilt.

I kan heller ikke i forbindelse med bodelingen bestemme, at ordningen i Industriens Pension skal deles, hvis du i stedet har mulighed for at betale kontant, skævdele andre værdier i boet eller afdrage beløbet over en kort årrække.

Hvis det ender med, at pensionsordningen i Industriens Pension skal deles, vil det ske ved udlodning. Det vil sige, at din fraseparerede/-skilte ægtefælle får sin del af din pensionsopsparring i Industriens Pension overført til sin egen pensionsordning.

Vi forbeholder os ret til at kræve, at betalingen for administration ved at foretage deling af pensionsordningen afholdes af dig og din ægtefælle.

Hvis din ægtefælle dør

Hvis du skal skifte med din afdøde ægtefælles arvinger, har du krav på forlods at udtage din ordning i Industriens Pension. Det vil sige, at din arbejdsmarkedspension ikke indgår i bodelingen.

Kreditorbeskyttelse

I visse tilfælde kan en udbetaling ved visse kritiske sygdomme eller tab af erhvervsevne være kreditorbeskyttet.

Kreditorbeskyttelse har betydning, hvis du har misligholdt dine betalingsforpligtelser, og der derfor er nogle af dine kreditorer, der vil gøre udlæg i dine værdier. Hvis pengene er kreditorbeskyttede, kan dine kreditorer ikke gøre udlæg i dem.

En udbetaling kan kun blive kreditorbeskyttet, hvis den bliver indsat på en særskilt konto og ikke blandes sammen med din øvrige økonomi.

Hvis du gerne vil have kreditorbeskyttet en udbetaling, er det vigtigt, at du oplyser nummeret på en særskilt konto, allerede når du søger om udbetaling fra os. Når først pengene er udbetalt, er det for sent at få dem kreditorbeskyttet.

Hvis du ikke har oplyst et kontonummer, eller hvis vi opdager, der er fejl i det kontonummer, du har oplyst til os, udbetaler vi til din Nemkonto.

Industriens Pension har ingen indflydelse på, om den kreditorbeskyttelse, du har lavet, er god nok, eller om dine kreditorer vil respektere beskyttelsen.

Særlig bonushensættelse

For at opfylde lovens krav om en vis solvens (basiskapital) har Industriens Pension siden 1. januar 2001 anvendt særlig bonushensættelse (af type B). Særlig bonushensættelse er en reserve, hvoraf overskuddet er lagt til side.

Derfor har vi siden 1. januar 2001 anvendt en del af overskuddet til at opbygge særlig bonushensættelse. Beregningen og fordelingen af selskabets overskud eller underskud og den del heraf, der går til medlemmerne, fremgår af Industriens Pensions til enhver tid anmeldte regler. Særlig bonushensættelse opgøres for hvert medlem.

Da din særlige bonushensættelse er med til at opfylde lovens krav om solvens, tager din særlige bonushensættelse andel i tab og gevinster i selskabet på lige fod med egenkapitalen. Din særlige bonushensættelse kan derfor også bruges til at dække et eventuelt underskud i selskabet.

Hvis Industriens Pension bliver insolvent, vil der ikke blive udloddet særlig bonushensættelse.

Hvis din særlige bonushensættelse er positiv ved tab af erhvervsevne, dødsfald eller pensionering, overføres særlig bonushensættelse helt eller delvist som bonus til pensionsopsparingen.

Hvis du stopper som medlem hos Industriens Pension, f.eks. hvis du skifter pensionselskab, får du din særlige bonushensættelse med, hvis Industriens Pensions kapitalssituation tillader det. Hvis du vil vide mere om din særlig bonushensættelse, er du velkommen til at kontakte os på tlf. 70 33 70 70.

Andel af overskud og underskud

Resultatet vedrørende den del, som er med markedsrente, fordeles til særlig bonushensættelse og til egenkapitalen.

Medlemmernes andel af det realiserede resultat for den del, som er med gennemsnitsrente, fordeles til særlig bonushensættelse, bonus på forsikringerne, individuel og fælles opsparing.

Fordelingen sker efter solidariske og kollektive principper, og således at individuelt og kollektivt bonuspotentiale også kan anvendes til at dække medlemmernes eventuelle underskud, uanset oprindelse. Undtaget herfra er gruppelivsordningen.

Gruppelivsordningens resultat opgøres for sig, og overskud henlægges til bonushensættelse vedrørende gruppeliv. Beregning og fordeling af det realiserede resultat sker derfor ikke som angivet i den gældende bekendtgørelse om kontributionsprincippet.

Vedrørende syge- og ulykkesforretningen henlægges medlemmernes andel af overskud til bonus og præmierabatter.

Bonus

Det er kun en del af pensionsordningen, der er etableret med bonusret.

Opsparing med markedsrente og syge- og ulykkesforsikring er uden bonusret. Opsparing med gennemsnitsrente er med bonusret. Invalidepension, engangsudbetaling ved tab af erhvervsevne, sum ved visse kritiske sygdomme og engangsudbetaling til efterladte er etableret med bonusret.

For den eventuelle del af dine forventede pensioner og forsikringer, som er etableret med bonusret, gælder, at bonus bliver beregnet ud fra nogle generelle forudsætninger om rente (afkast), risiko og omkostninger. Hvis de faktiske forhold bliver bedre, kan der opstå et overskud. En del af dette overskud kan anvendes til at give bonus.

Bonus gives på baggrund af Industriens Pensions til enhver tid gældende bonusregler, som anmeldes til Finanstilsynet. Du kan få bonusreglerne udleveret ved henvendelse til Industriens Pension. Medmindre andet er bestemt, anvendes bonus i pensionsordningen til opskrivning af pensioner. Bonus af forsikringer, der er tegnet som gruppeforsikring, anvendes til nedsættelse af betalingen i det følgende år. Reglerne kan ændres for fremtidige såvel som for allerede bestående forsikringer.

På pensionsoverblikket og Min side oplyses prisen for forsikringerne efter bonus og afkastet efter bonus.

I forbindelse med overgang til markedsrente blev det kollektive bonuspotentiale udloddet som bonus på én gang. Medlemmer, som er overgået til markedsrente, har herefter ingen fremtidig bonusret, udover bonusretten på gruppeforsikringerne.

Omkostninger

Omkostninger bliver trukket fra pensionsbidraget. Den eventuelle del af omkostningerne, der ikke kan rummes i pensionsbidraget, bliver trukket fra pensionsopsparingen eller fra bonus, hvis pensionsopsparingen er med gennemsnitsrente.

Særlig terrorundtagelse

I Industriens Pensions forsikringsbetingelser § 23, stk. 3 fremgår det, at forsikringen ikke omfatter dødsfald og tab af erhvervsevne, der er en følge af nuklear, kemisk eller biologisk terrorisme.

Nedenfor kan du se definitionerne af den terror, der ikke er dækket.

“Nuklear, kemisk, biologisk terrorisme” betyder:

- Brugen af ethvert atomvåben, atomudstyr eller stråling.
- Udslip, spredning, frigivelse eller udstrømning af et hvilket som helst tørstof, væske eller gasagtig kemisk stof.
- Udslip, spredning, frigivelse eller udstrømning af biologisk materiale i forsikringstiden, som er foranstaltet af enhver person eller grupper af personer, hvad enten de handler alene eller på vegne af eller i forbindelse med enhver organisation eller regering bestemt

af politiske, religiøse eller ideologiske formål eller grunde, inkl. hensigten med at påvirke enhver regering og/eller skræmme offentligheden eller dele af offentligheden.

“Kemisk stof” betyder:

- Enhver forbindelse, som, når den spredes hensigtsmæssigt, fremkalder en uarbejdsdygtig, ødelæggende eller dødelig effekt på mennesker, dyr, planter eller materiel ejendom.

“Biologisk materiale” betyder:

- Enhver patogen (sygdomsfremkaldende) mikroorganisme(r) og/eller biologisk fremstillet gift(e) (inklusive genetisk modificerede organismer eller kemisk syntetiserede gifte), som forårsager sygdom og/eller død på mennesker, dyr eller planter.

Navne- og adressebeskyttelse

Hvis du som medlem i Industriens Pension har beskyttet adresse, har vi ikke mulighed for at sende breve på papir til dig, men du kan finde vores meddelelser på www.industrienspension.dk på ”min side”.

Hvis du forlader Danmark

Du kan få din pensionsordning i Industriens Pension udbetalt, hvis du emigrerer til et andet land og ikke får udbetalt pension eller invalidepension. Der skal betales statsafgift ved udbetalingen.

Hvis du bor i udlandet, men arbejder i Danmark, er din fulde skattepligt ikke ophørt, og du kan ikke få din pensionsordning udbetalt før tid.

Kravene til dokumentation finder du på vores hjemmeside.

OM INDUSTRIENS PENSION

ARBEJDSMARKEDSPENSIONEN OG INDUSTRIENS PENSION

Din arbejdsmarkedspension er etableret i Industriens Pensionsforsikring A/S (Industriens Pension). Selskabet er underlagt tilsyn fra Finanstilsynet.

Din arbejdsmarkedspension er tegnet som en pensionsordning med fradragsret/bortseelsesret og med beskatning ved udbetaling efter reglerne i pensionsbeskatningslovens kapitel 1. Aldersopsparing (aldersforsikring) er også omfattet af Pensionsbeskatningslovens kapitel 1, men er uden fradragsret/bortseelsesret.

Engangsudbetalinger ved tab af erhvervsevne, ved visse kritiske sygdomme og til efterladte er dog uden fradragsret/bortseelsesret og uden beskatning ved udbetaling efter reglerne i pensionsbeskatningslovens afsnit II A.

Der er heller ikke fradragsret for aldersopsparing, omfattet af pensionsbeskatningslovens § 10 A. Pensionsordningen for udstationerede er omfattet af pensionsbeskatningslovens § 53 A, og der er ikke fradrags- eller bortseelsesret for indbetaling til ordningen.

Din arbejdsmarkedspension kan kun udbetales før tid, hvis du emigrerer, eller hvis værdien er under en grænse fastsat af Industriens Pension. Du kan se grænsen på vores hjemmeside. Har du indbetalt til ekstrapension, kan denne del af pensionsordningen dog altid udbetales.

Industriens Pension har udpeget klageansvarlige, som du kan klage til. På www.industrienspension.dk kan du se, hvem der er klageansvarlige.

Industriens Pension er med i Ankenævnet for Forsikring. Du kan derfor også klage over Industriens Pensions afgørelser til Ankenævnet for Forsikring.

Industriens Pensions adresse er:
Nørre Farimagsgade 3,
1364 København K.

Industriens Pension har CVR nr. 16614130.

E-mail: kundeservice@industrienspension.dk

Industriens Pension ejes af DI og seks fagforbund i CO-industri.

Forsikringsbetingelser

Forsikringsbetingelserne kan du hente på www.industrienspension.dk eller kontakte os for at få dem sendt. I forsikringsbetingelserne kan du læse om dine rettigheder og betingelser for at få udbetalinger fra Industriens Pension.

Flere oplysninger

Du kan læse mere om Industriens Pension på www.industrienspension.dk.

Rådgivning i pensionsordningen

Du beslutter selv, hvilke til- eller fravalg du gør brug af i pensionsordningen. Du kan altid kontakte os og få hjælp og rådgivning, men det endelige valg er dit. Industriens Pension kan ikke efterfølgende gøres ansvarlig for de økonomiske tab eller følger af dine egne aktive til- eller fravalg eller din passivitet.

Du kan altid finde information om de forskellige produkter og forsikringer på vores hjemmeside og i aftalegrundlaget, der består af forsikringsbetingelserne, denne pensionsvejledning og din pensionsoversigt. På hjemmesiden og i de særlige vilkår for de forskellige valg kan du se mere specifikt, hvad der gælder. Hvis du kontakter Industriens Pension med henblik på personlig råd og vejledning, yder vi dig rådgivning i forhold til den lovgivning, det aftalegrundlag og den viden, som findes på rådgivningstidspunktet. Medarbejderne oplyser dig objektivt om fordele og ulemper, men i sidste ende er det din egen beslutning. Industriens Pensions medarbejdere rådgiver dig fuldstændig uafhængigt af deres personlige eller økonomiske interesser, blandt andet fordi medarbejdernes løn ikke er afhængig af de til- og fravalg, du foretager i pensionsordningen.

Persondata

Vi behandler de oplysninger, som vi modtager om dig, efter reglerne i persondataloven og lov om finansiel virksomhed. Læs mere på www.industrienspension.dk.

PensionsInfo

Industriens Pension er med i PensionsInfo, som findes på www.pensionsinfo.dk. PensionsInfo er en internetservice, hvor du kan få et samlet overblik over dine pensioner i forskellige pensionsordninger.

Spørgsmål

Du er altid velkommen til at kontakte os:

Telefon 70 33 70 70.